కన్నీటి ముత్యాలు

జయంపు కృష్ణ

"కన్యా" మని వినిపించిన స్త్రీ ఆర్తనాదంతో ఆ కీ దారిన [illegible] [illegible] [illegible] మురళీధర [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] పెద్దవి [illegible] [illegible] ఆ [illegible] [illegible] ఓ స్త్రీ [illegible]...

"ఎవరమ్మాయి?" మురళీధర్ [illegible] గనిపాపంతో ఉన్న [illegible] ప్రతిక్షణం [illegible] ఆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

"[illegible]... [illegible]... [illegible]." స్త్రీ [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] 'కమ్మటి' [illegible] [illegible] [illegible], ఆ [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 'ఆ!' అని [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] స్త్రీ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మురళీధర్ [illegible], [illegible] "ధూ! నీ [illegible]! ఎలా [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] చెట్లలో [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] ఆ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] రక్తం. . .

[illegible], [illegible] కూడా [illegible], చేతులు [illegible], "బాబూ!" అంటూ మురళీధర్ పాదాల మీద [illegible]

కృతజ్ఞత నిండిన అశ్రువులతో.

ఆ దారుణ దృశ్యానికి ప్రేక్షకుడైన మురళీధర్ మనసు ఆర్ద్రమయింది. ఓ క్షణం [illegible] నిలుచుండి [illegible] ఆ తరువాత [illegible] ఉన్న టవల్ తెచ్చాడు.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మీద తల [illegible], లోకం తోని [illegible] ప్రళయంలా కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడుస్తూంది ఆమె!

మురళీధర్ ఆ టవల్ ఆమెపై కప్పి, "లేవండి" అన్నాడు [illegible].

ఆ దుఃఖాన్ని చూడలేక [illegible] [illegible] [illegible] ఆత్రతతో... [illegible] [illegible] [illegible] ముసురుకుంటున్నాయి.

ఆమె బలవంతంగా ఏడుపు దిగమింగుకుంటూ ఆ టవల్‌తో తన శరీరాన్ని దాచుకుంటూ లేచి నిలుచుంది. "[illegible] [illegible] [illegible]. రండి" జీపు వైపు దారి తీశాడు. వెక్కుతూనే అతణ్ణి

[illegible] [illegible] ఆమె!

[illegible] [illegible] [illegible], "[illegible] ఊరు?" అని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

"[illegible]" [illegible] మధ్య ఆమె [illegible].

"[illegible]! [illegible] [illegible] [illegible]"

"[illegible]! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible].

"[illegible]! [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] మా ఇంటి [illegible] [illegible]."

ఓ [illegible] ఆలోచించి, ఆ [illegible] [illegible] ఆ జీప్ [illegible] [illegible] వెక్కి వెక్కిపడుతూ కూర్చుంది. జీప్ [illegible] బయలుదేరింది.

* * *

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]."

"[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]?"

"[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]... [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పోయారు."

"మరి, మీరూ వారితో [illegible] ఎందుకు వెళ్ళలేదు?"

ఆత్మీయుడు దొరికినట్లు, మూగె విప్పి అతని ముందు పరిచింది ఆమె. "మా నాన్న ఆ కామందు గారింట్లో పెట్టి చాకిరి చేసేవాడు. పెళ్ళి కని నాన్న వారి దగ్గర రెండు వందలు అప్పు చేశాడట. వడ్డీ, మొదలూ కలిసి ఇప్పటికి వెయ్యి రూపాయలకు పైగా అయిపోయింది. పైగా నాన్న తాగుబోతు. తాగి, తాగి. . . ఆ చోరి [illegible] పోయాడు." బోరున ఏడ్చింది ఆమె.

ఆపుకుని, మళ్ళీ చెప్పసాగింది: "క్షణంలో పట్నంలో చదువుకుంటున్న కామందు

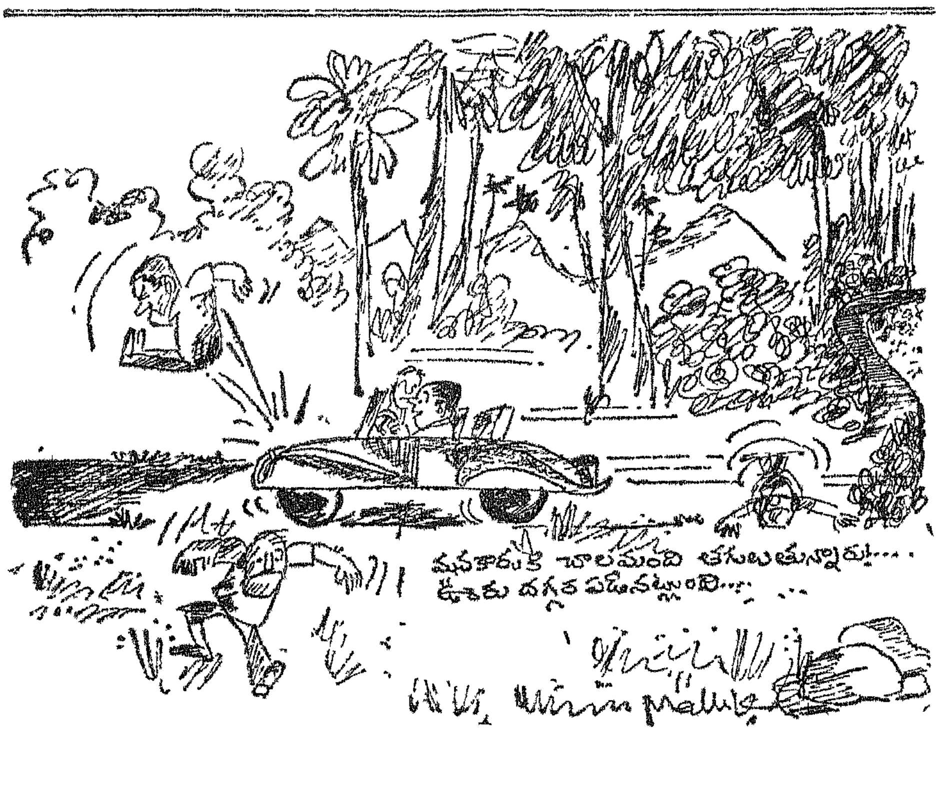

[illegible]

"[illegible]"

"[illegible]"

[illegible]

* * *

[illegible] వస్తున్న[illegible] వ్యవసాయం అంతా వర్ధిల్లుతోంది [illegible] వివాహం చేసుకోవాలని [illegible] ఉన్నాడు.

ఆ కోరిక ఫలించే తరుణం కోటయ్య గారింటికి వెళ్ళి చూపులకు రావడం!

[illegible] స్నేహితుడు [illegible] హైదరాబాద్ [illegible] రావడంతో, ఒంటరిగా [illegible] తప్పలేదు మురళీధర్‌కు.

[illegible]

ఏమిటో ఈ కథ?

* * *

ఎవరైనా [illegible] పెళ్ళిచూపులు [illegible] కోటేశ్వరయ్యకు మూడంతస్తుల మేడ అందంగా అతని హుందాగా చాటి చెబుతోంది.

ఆ రోజు మంచి రోజు కావడంతో విద్యుద్దీపాల వెలుగులో ఘనంగా పెళ్ళిచూపుల తతంగం జరిగిపోయింది. అమ్మాయి ఎలక్షణంగా ఉంది. అబ్బాయికి నచ్చింది. ఇల్లంతా ఆనందం వెల్లి విరిసింది.

ఓ గంట సమయంలో అప్పుడే పొలం నుండి తిరిగి వచ్చిన తనయుని మురళీధర్‌కు పరిచయం చేశాడు కోటేశ్వరయ్య. "వీడు మా వాడు. కుమార్‌బాబు. ఈ ఆస్తి కంతటికీ కుమార్ రాజా. పట్నంలో బి. ఎ. చదివాడు. అయినా, వీడికి సేద్యం అంటే చాలా ఇష్టం. అందుకే సేద్యం వాడి దగ్గరే."

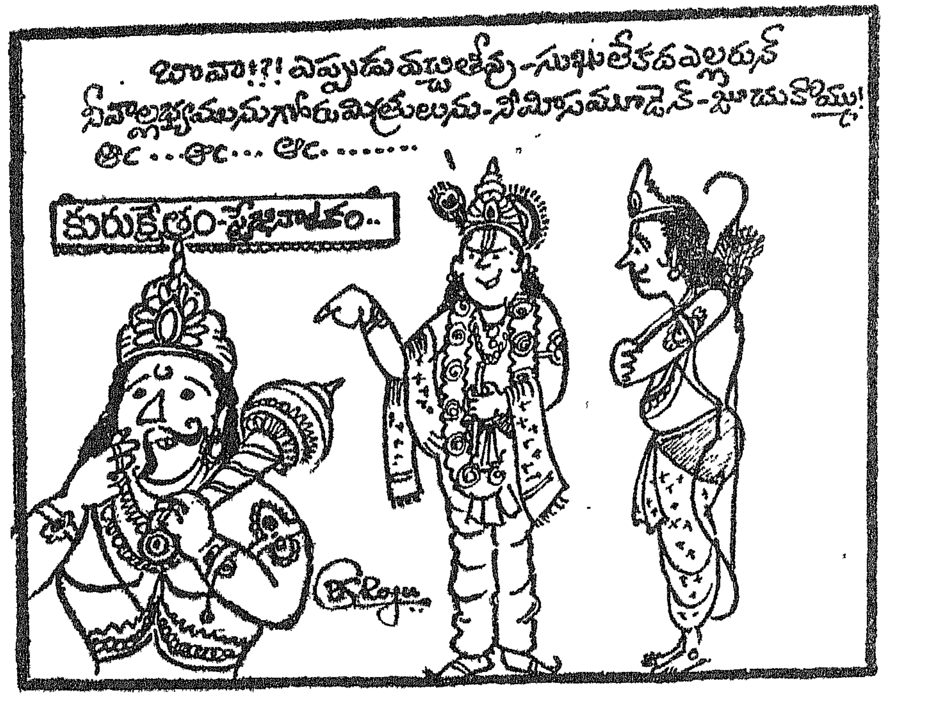

ఇద్దరూ ఒకరి ముఖాలు ఒకరు చూచుకుని, ఆశ్చర్యపోయారు. ఆ ఆశ్చర్యం బహిర్గతం కానీయక, అంతరంగంలోనే అణచుకున్నారు.

• • •

మూడవ అంతస్తులో నాలుగవ గదిలో మురళీధర్‌కు విడిది ఏర్పాటు చేశారు.

మురళీధర్‌కు నిద్ర పట్టటం లేదు. కుమార్‌బాబును ఏవో అడగనిదే మనసు కుదుట పడేటట్టు లేదు. అందుకే మనిషినిచేత కబురంపాడు.

తెల్లని బట్టల్లో, చేతిలో సిగరెట్ కేస్‌తో చిన్న జమీందార్‌లా ప్రవేశించి సోఫాలో కూర్చుని, మురళీధర్‌కు సిగరెట్ ఆఫర్ చేశాడు.

"నో. . . థాంక్స్" అన్నాడు మురళీధర్.

"అదృష్టవంతులు" అంటూ ఓ సిగరెట్ ముట్టించుకుని, తృప్తిగా తాగ సాగాడు కుమార్‌బాబు.

"మీతో మాట్లాడాలని పిలిపించాను." ప్రారంభించాడు మురళీధర్.

"ఏ విషయం?" విచిత్రంగా కనుబొమలు పైకెత్తాడు కుమార్‌బాబు.

"నే నిక్కడికి వచ్చిన సందర్భానికీ, నే నిప్పుడు మాట్లాడే విషయానికీ సంబంధం లేదు. ఆమాత్రం అర్థం చేసుకో గలరనుకుంటాను."

సోఫాలో జారగిలబడుతూ, దర్జాగా అన్నాడు కుమార్‌బాబు, "చెప్పండి."

"ఆ అమ్మాయిని కూలికి పిలిచి అలా ఎందుకు చేశారు?"

ఫక్కున నవ్వాడు కుమార్‌బాబు.

విచిత్రంగా చూశాడు మురళీధర్.

"మరేదో అనుకున్నాను . అదా? ఆ కన్నీటి ముత్యాలు విషయమా?" కుమార్‌బాబు ఇంకా నవ్వుతూనే ఉన్నాడు.

"'కన్నీటి ముత్యాలు' ఏమిటి?"

"అదే! ఆ కూలి పిల్ల. దాని పేరు ముత్యాలు. గదమాయిస్తే చాలు. . . కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంటుంది. అంత సున్నితం చిన్ననాటి నుంచి. అందుకే దాన్ని ఊళ్ళో అందరూ 'కన్నీటి ముత్యాలు' అని పిలుస్తూ ఉంటారు. నేను మాత్రం ముద్దుగా 'ముత్యం' అని పిలుస్తాను." అతని గుండెల్లో కోరిక ఇంకా పొగ లిడుస్తూనే ఉంది.

"కుమార్‌బాబూ?" కాస్త తీవ్రత ధ్వనించింది మురళీధర్ కంఠంలో.

"శాంతించండి, బావగారూ!" తేలిగ్గా అన్నాడు కుమార్‌బాబు. "మిమ్మల్ని అక్కడ చూచి ఏ ప్రభుత్వం ఆఫీసరో అనుకున్నాను. ఇలా మా ఇంటికే వచ్చే పెళ్ళి కాబోయే బావగారు అని మాత్రం అనుకోలేదు. అయినా, భావగారూ, మీరు రమ్మంటారా?"

"ఏం?"

"అహా. . .పెద్ద వాళ్ళమీద ఎంతో సానుభూతి. . ."

"కుమార్‌బాబూ?"

"ఆపండి, ప్లీజ్! చెప్పేది వినకుండా ఎందు కలా ఉద్రేక పడతారు? ఇలాంటివి ఈ పల్లెల్లో సర్వ సామాన్య మైన విషయాలు."

"నో. . .నే నొప్పుకోను. నేనూ పల్లెటూర్లో పుట్టి, పెరిగిన వాణ్ణే."

"కావచ్చు. ఇక్కడ పరిస్థితులు వేరు కావచ్చు."

"ఎందుకని?"

"పూర్తిగా వినండి. కన్నీటి ముత్యాలు అదే ముత్యం—నాన్న మా ఇంట్లో ఏళ్ళ తరబడి వెట్టి చాకిరి చేసేవాడు. తాగి వాడు చచ్చాడు. దా నమ్మకు ఎప్పుడూ జబ్బే. మంచాన ఉంటుంది. చెప్పినా వినకుండా ఒక్క కూతురని అల్లారు ముద్దుగా పెంచి, హైస్కూల్లో చదివించారు ముత్యాన్ని. అది ఇంట్లో కులుకుతూ కూర్చుంటే, దా నబ్బ చేసిన 'మా బాకీ ఎవరు తీరుస్తారు?' అది కూలికి రాకుంటే దానికీ, మంచంలో ఉన్న దా నమ్మకి కూడెట్లా వస్తుందిలెండని కూలికి పిలిచాను."

"కూలికి పిలిచి, చేసిం దేమిటి?"

"ఇంకా అర్థం కాలేదా? దాని మీద నా కన్నుందనే, ఎవడూ ముందడుగు వెయ్యలేక పోతున్నాడు. నా అండే లేకపోతే దా న్నీ పాటికి ఎందరో పంచుకుని ఉందురు." సిగరెట్ ముక్క ఆ పక్కనే ఉన్న యాష్ ట్రేలో నొక్కి, మరో సిగరెట్ ముట్టించు కున్నాడు కుమార్‌బాబు, గర్వంగా.

"ఇప్పుడు చెప్పండి, మా దయ లేనిదే వారికి బతుకు లేదు."

"వెట్టి చాకిరీ ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది." ఘాటిగా అన్నాడు మురళీధర్.

"తెలుసు. కానీ, సిగ్గు మమ్మల్ని వదలించే దమ్ము కావాలిగా?"

"విజ్ఞానబలం, నాగరికబలం, సంస్కారబలం అనుకునే మనలో మానవత్వం ఏముంది?"

అదోలా నవ్వాడు కుమార్‌బాబు.

"బావగారూ! ఈ వాదన ముందుకు సాగడం నాకు ఇష్టం లేదు. మీరు మా బావగారు అయ్యాక అలాగే వాదించి, నన్ను ఒప్పించండి. అయినా, ఆ కూలి పిల్లను గురించి ఈ సందర్భంలో మనం మాట్లాడుకోవడం హాస్యాస్పదం. ఊరు పాటు ముగిసింది. మరి మాట్లాడితే మీకు నేను అసౌకర్యం కలిగించానని నాన్నగారు కోప్పడతారు. విశ్రాంతి తీసుకోండి" అంటూ లేచాడు కుమార్‌బాబు.

విస్మయంగా అతని వైపు చూశాడు మురళీధర్.

"గుడ్‌నైట్!" అంటూ లైట్లు డిమ్ చేసి, వెళ్ళిపోయాడు కుమార్‌బాబు.

"గుడ్‌నైట్" అంటూ బెడ్‌మీద వాలాడు మురళీధర్.

'కన్నీటి ముత్యాలు' మదిలో మెదిలింది.

'బుద్ధదేవుడు పుట్టిన ఈ పుణ్య భూమిలో. . .' అనుకుంటూ కళ్ళు మూశాడు.

• • •

మరునాడు ఉదయం వెళ్ళగానే ఉత్తరం వ్రాసి, ఆ తరవాత పెదలను పంపుతానని ప్రయాణం అయ్యాడు మురళీధర్.

ఊరి చివరికి వచ్చేటప్పటికి కన్నీటి ముత్యాలు గుర్తు వచ్చింది.

ఇంతలో చింత చెట్ల మధ్య గోల్లు మన్న ఏడుపులు. . .

జీప్ ఆపాడు.

లాగే పోతున్న ఓ బక్క డొక్కును పిలిచి, ఆ ఏడుపు లేమిటని అడిగాడు.

"కన్నీటి ముత్యాలు తల్లి సచ్చిపోనాది" అంటూ వెళ్ళిపోయింది ఆ బక్క డొక్కు.

మురళీధర్ మనసు చివుక్కుమంది.

'పోనీ ఒకసారి వెళ్ళి వస్తే?' జీప్ దిగబోయాడు.

"మళ్ళీ రాహుకాలం వస్తుంది. మీరు బయలుదేరండి" అప్పటికే అక్కడికి చేరుకున్న కుమార్‌బాబు హెచ్చరించాడు.

కిందకు దిగకుండానే, గేర్ మార్చి, యాక్సిలేటర్ మీద కాలునొక్కాడు.

'భగవాన్! ఆ కన్యను రక్షించే భారం నీదే!' అనుకున్నాడు మురళీధర్.

కాస్సేపటికి ఎర్రమట్టివాగు, ఖండ్రిగను వదిలి వెళ్ళిపోయింది జీప్.

ఒంటరైన ఆకారం.

విశాలమైన భూభాగం.

లోకంలోని శోకం కుప్పగా పోసి [illegible] ఆ గుడిసె. బయటంతా వెన్నెల.

ఆ గుడిసెలో [illegible] చీకటి.

''అయ్యో'' ఆఖరి శ్వాస వదిలిన చోట . . . ఆ క్షణమో, మరో క్షణమో ఆరిపోయేటటు సిద్ధంగా ఉన్న మట్టి ప్రమిదలో మిణుకు మిణుకు మంటున్న దీపం. . . ఆ గుడిసె లోని చీకటిని పార దోలలేక ఓడిపోయింది.

అంధకారం, భయంతో పూర్తిగా నిండిపోయిన గుండెలో ముత్యాలు గుడిసె మూలగా ముడుచుకుని పడుకుని ఉంది. గుడిసె బైట అడుగుల చప్పుడు.

[illegible] కన్నీటి ధారలను [illegible] తుడుచుకుంటూ, తల ఎత్తి చూసింది ముత్యాలు.

కయ్యార్థం

చి[illegible]—దేవ దీక్షితులు (ఒంగోలు)

గుడిసె ముందు రెండు జతల పాదాలు.

ఒక జత నల్లగా ఉన్నాయి; మరో జత తెల్లగా ఉన్నాయి. ముత్యాలు కను బొమలు ముడి పడ్డాయి. గుండె మరింత వేగంగా కొట్టుకో సాగింది.

''[illegible]'' [illegible] [illegible].

[illegible] ఎక్కువయింది. [illegible] ఆమె [illegible] పిండివేయసాగింది.

[illegible] కరుణార్ద్రం. [illegible] పాదాలు వెనక్కు నెట్టివేయబడ్డాయి. తెల్లని పాదాలు ముందుకు వచ్చాయి.

ఆ పాదాలు ప్రేమమూర్తుల్లా ఉన్నాయి కరుణకు ప్రతినిధుల్లా ఉన్నాయి. ముత్యాలు కళ్ళు బెదురుతూనే ఎదురు చూశాయి.

'ముందుకు వచ్చిన ఆ పాదాలు తీసుకోని బాబుని అయితే?'

ఎవరిదో నిలువెత్తు విగ్రహం. . . రక్తం కావడం లేదు. . . కన్నీటి తెరల తెరలు. . .

[illegible] [illegible] కన్నీటి